

عنوان مقاله:

مطالعه اثرات حاشیه ای مختلف بر سطح مقطع آشکوب های برین و زیرین در فاصله های مختلف مطالعه موردی: جنگل های زرین آباد ساری

محل انتشار:

پنجمین همایش ملی تغییر اقلیم و گاهشناسی درختی در اکوسیستم های خزری (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

کورش روحانی - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

سیدمحمد حسینی نصر - دانشیار گروه جنگلداری، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

حامد اسدی - استادیار گروه جنگلداری، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

خلاصه مقاله:

جنگل های شمال که در آنها تنوع زیستی گیاهی و جانوری بسیار بالا و چشم گیری را شاهد هستیم و آثار بسیار تعیین کننده ای در پایداری این منطقه اکولوژیکی خاص دارند متناسفانه تحت عوامل مخرب فراوانی مانند تغییر کاربری، بهره برداری های مفرط، چرای دام، آتش سوزی، برداشت محلی و سنتی چوب قرار داشته که ثبات و پایداری این اکوسیستم ها را بشدت تهدید کرده و می کند. یکی از انواع مهم این تخریب ها که به مرور زمان به وجود می آید اثرات حاشیه (Edge Effects) است که به مجموع اثرات محیطی و اثرات زیست شناختی مستقیم و غیرمستقیم گویند. امروزه آگاهی از اثرات منفی بوم شناختی حاشیه ای برای مدیریت توده های جنگلی لازم است و این اثر یکی از مهمترین فاکتورهای اثرگذار بر ساختار کمی و کیفی جنگل است. لذا با هدف مطالعه اثرات حاشیه ای بر میزان تغییرات سطح مقطع گیاهان آشکوبهای زیرین و فوقانی و بررسی و مقایسه میزان تخریب تحت اثر عوامل حاشیه ای در اطراف شهرها، روستاها و جاده ها اقدام به اجرای این مطالعه گردید که مناطق مورد تحقیق پس از برنامه ریزی و بررسی های بعمل آمده، شامل 4 منطقه با مشخصات و تاثیرگذاری متفاوت انتخاب گردید. مشخصه های مورد نظر برای انتخاب منطقه، نزدیکی به جاده آسفالتی بین روستایی، اراضی جنگلی مجاور پارک جنگلی، جنگل های اطراف جاده های جنگلی مدیریت شده و دارای طرح های جنگلداری و نیز اراضی جنگلی مجاور محل زندگی روستایی و شهری بوده است. مطالعه سطح مقطع آشکوب های فوقانی (برین) و پایینی (زیرین) در فواصل مختلف اختلاف معنی داری در سطح مقطع گونه های درختی آشکوب برین وجود ندارد ولی مقادیر سطح مقطع در قطعه نمونه آشکوب زیرین و نسبت سطح مقطع آشکوب زیرین به آشکوب برین در فواصل مختلف از حاشیه جاده روستایی و منطقه تفرجگاهی دارای اختلاف معنی دار می باشد. بر اساس این مطالعه مشخص گردید که آثار تخریب و کاهش میزان سطح مقطع آشکوب بالا و پایین (زادآوری) و نیز نسبت این دو بهم، در تمام این مناطق با درجات مختلف قابل مشاهده است و این بهم خوردگی طبیعت در محدوده تفرجگاهی بسیار شدیدتر و در منطقه جاده جنگلی با اعمال مدیریت طرح های جنگلی و بهره برداری در کمترین حد قرار داشته است و بنظر می رسد که صرف حضور انسان و بهره برداری دلیل بر تخریب عرصه نخواهد بود و عدم شناخت توان و ظرفیت بهره برداری یک عرصه و استفاده بیش از حد توان آن، عامل مهمتری در بهم خوردگی تعادل طبیعی موجود در عرصه های می باشد. ضمناً بوضوح اثبات گردید که با افزایش عمق ورود به جنگل و کمتر شدن فشارهای مخرب عرصه ها، بر میزان زادآوری افزوده می شود و میزان سطح مقطع آشکوب پایین و حجم زادآوری قابل جایگزین برای آشکوب فوقانی در محدوده جاده جنگلی تقریباً هیچ تغییری نکرده و در منطقه تفرجگاهی تا اعماق جنگل تقریباً نابود شده است.

کلمات کلیدی:

تخریب، عوامل حاشیه ای، آشکوب های زیرین و فوقانی، زادآوری، بهره برداری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/901985>

